

RELATS QUE PINTEN BÉ (2022- 2023)

Un gran misteri

Blanca Soler i Nora Domènech

Agut

Nora Cotxo

La destructora d'ànimes

Gabriel Riella

Elna, un raig d'esperança

Berta Gómez Garcia

Il·lustracions

Miguel Ángel Gómez Montero

AIXÒ PINTA BÉ
Concurs dels Programes Pedagògics
de la Diputació de Girona

Diputació de Girona

DDGI203
DEMARCACIÓ SOSTENIBLE

AIXÒ
PINTA BE

Diputació de Girona

UN GRAN MISTERI

Autores: Blanca Soler i Nora Domènech

Edat: 13 anys

Curs: 1r ESO

Centre educatiu: Les Alzines, Girona

Activitat: El vulcanisme a la Garrotxa

Equipament: Tosca. Serveis ambientals, d'educació i turisme

UN GRAN MISTERI

Tot va començar una freda nit de novembre, mentre plovia. La poca i càlida il·luminació del carrer em transportava a una sensació desagradable i em feia sentir desanimada; notava que faltava alguna cosa en mi. Vaig decidir no pensar-hi més i anar cap a casa. En agafar les claus, vaig veure una foto de la iaia, que porto amb mi des que ens va deixar la setmana passada. Vaig recordar que m'havia donat una carta que encara no havia obert, ja que volia esperar a trobar el moment adequat.

La intriga em va vèncer i no em vaig poder resistir a obrir la carta. A l'interior hi deia:

Estimada Maria,

No sé si arribaràs a llegir aquesta carta, però vull que sàpigues que mai et podré agrair tot el que vas arribar a fer per mi. Espero i desitjo que ajudis i cuidis la teva família tal com ho vas fer amb mi. Et demano perdó per totes les vegades que no t'he tractat com et mereixies, i creu-me que n'estic penedida, però sobretot et dono gràcies pel somriure d'orella a orella que em regalaves cada dia.

Per tot això et mereixes una recompensa. Aquí et deixo un enigma que et portarà a un gran tresor: «Busca que buscaràs, en un destí llunyà, però vigila de no saltar, que el faràs esclatar».

Àvia Margarida

—Destí...? Llunyà...? Esclatar...? —vaig xiuxiuejar. No ho entenia. Què em tenia preparat, la iaia?
Era tard, estava cansada, havia sigut un dia llarg i intens. El millor que podia fer era anar a dormir i despertar-me nova l'endemà per anar a escola.
Com cada dia de costum, em venia a recollir en Marc a casa i anàvem caminant fins a l'escola. En Marc és un nen extravertit i del tot sociable. Jo li explicava tota mena d'anècdotes i secrets; per això, vaig decidir explicar-li l'enigma.

—Crec que pot tenir alguna relació amb un volcà! —va exclamar en Marc.

—Tens raó, ja ho preguntaré a casa —vaig respondre.

En arribar a casa em vaig acostar al pare i li vaig preguntar a cau d'orella:

—Pare, saps si l'àvia tenia alguna relació especial amb els volcans?

El pare es va posar pàl·lid i va començar a suar.

—Què et passa, pare? —vaig preguntar.

—Filla, ja ho has descobert? —em va respondre.

Evidentment, m'hi vaig interessar i vaig tornar a preguntar-li-ho.

—La teva àvia Margarida et tenia preparat un gran misteri per resoldre, ella sabia que tu el podries esbrinar. Només et puc dir que el que busques té relació amb el seu nom.

Ding-dong! Va sonar el timbre. En Marc i la seva família ja eren aquí. Li havia d'explicar totes les novetats del misteri.

Quan li vaig acabar d'explicar tot, vaig preguntar- li:

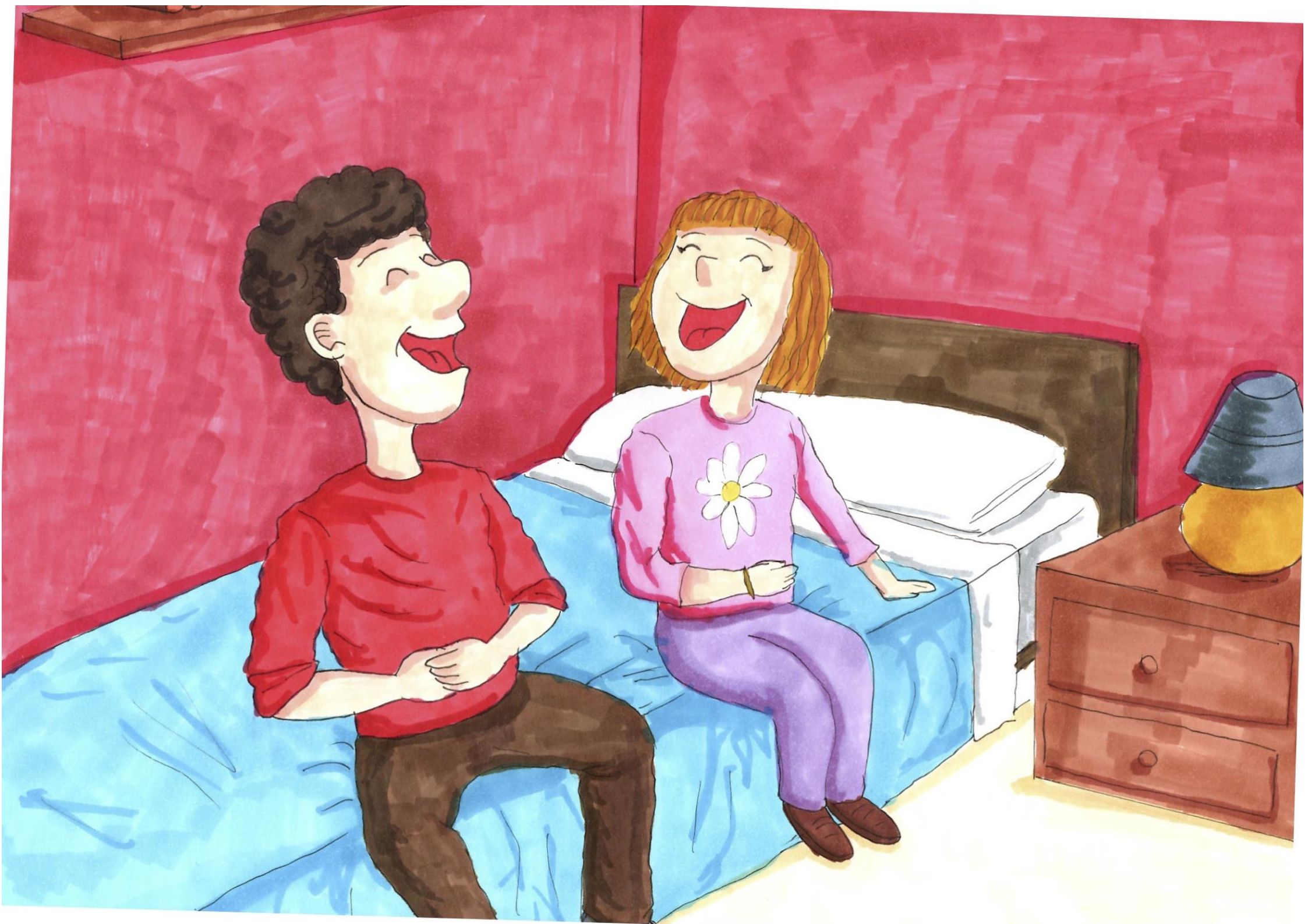
—Saps amb què pot tenir relació tot això? On pot ser? En què pensava l'àvia?

En Marc no va esperar ni un segon a respondre eufòric:

—El volcà de Santa Margarida! Sembla que el teu cervell només sigui de decoració...

I després d'unes rialles, la Maria va dir:

—Com no ho havia pensat abans? Vine demà a casa meva. La meva tieta ens hi portarà.

Vaig passar molt mala nit. Tenia els records de la iaia al cap i no me'n podia desfer! Al matí, tenia més clar que mai que ho havia de descobrir, havia d'aconseguir-ho per a l'àvia. Així doncs, va començar la meva rutina diària i en un tres i no res em vaig plantar davant la porta. En Marc i la tia Rosa ja eren a l'interior del cotxe i ens vam dirigir cap a Olot. En arribar a la Garrotxa, el vent i les fulles dels meravellosos arbres es bellugaven com si s'acabés el món. Em sentia molt bé, aquell aire pur em feia sentir lliure. Allà, vaig entendre per què era un lloc tan especial per a la iaia.

Estava tan distreta que no vaig adonar-me que en Marc m'estava cridant:

—Maria! Maria! Per on vols començar a buscar? Això és gegant!

—Tens raó, hem de començar a buscar o no acabarem ni demà!

La tia Rosa va marxar i ens va dir:

—Quan hagi de venir a buscar-vos, aviseu-me!

Vam començar a cercar per aquell immens volcà. La veritat és que no teníem la més petita idea d'on ni què buscar. A més a més, semblava que estiguéssim sols en aquell volcà; el vent fred i els núvols foscos ens feien una sensació estranya.

Estàvem perduts, no sabíem on anar quan, de cop i volta, ens vam creuar amb una família; eren dos nens amb els seus pares. Allò em va fer recordar que el meu pare estava alerta d'aquest misteri i ens podria ajudar a trobar l'estrany, misteriós i divertit tresor de l'àvia. Li vaig enviar un missatge en què li deia que ens donés una pista. Al pare semblava que li feia molta il·lusió ajudar-nos: ens va dir que el màxim que podia fer era enviar-nos una foto que ens ajudaria.

Feia cinc minuts que ens esperàvem quan, de cop..., clinc!, va sonar el mòbil. En obrir-lo vaig veure una foto de la iaia al costat d'un arbre. A la foto, l'àvia estava recolzada en un immens roure, elegant i majestuós, amb milions de glans envoltant-la; segurament era primavera, abans que li diagnosticuessin el càncer; a la foto tenia els ulls dèbils, però res li amagava el somriure.

En Marc ja s'havia rendit i no ho veia factible quan, de cop i volta, va saltar; s'havia emportat un ensurt, i de l'espant s'havia recolzat en un arbre immens.

—Au! —va xisclar en Marc.

Li havia caigut una gla al cap i semblava que li començava a sortir un petit nyanyo. De sobte, vam quedar parats mirant-nos i jo vaig dir ben emocionada:

—És aquest!

—El què? —va preguntar en Marc.

—L'arbre! Fixa-t'hi! Té la mateixa estructura, les mateixes fulles, el mateix tipus de tronc i el mateix fruit. És l'arbre de la fotografia! —vaig exclamar.

—Tens raó! Ara que m'hi fixo, és majestuós, grandíós i la paraula que el defineix millor per a mi és espectacular! —va comentar en Marc tot content i eixerit.

—Ara només ens falta la rematada final per veure on ens porta l'enigma de l'àvia. Hem de buscar per tot l'arbre —vaig dir.

—No posava alguna cosa de saltar? —va preguntar en Marc.

—Vigila de no saltar que el faràs esclatar —vaig murmurar.

—Segur que és a la punta d'aquest arbre! Però si és així, tenim un petit problema... Arribar fins allà dalt serà complicat... Tu no vas fer escalada? Segur que hi arribes, i quan estiguis per allà, em comentes com va la cosa —va dir en Marc.

—Sí, sí! Tu tranquil... Tu només preocupa't d'anar-me parlant, que així sabré que va tot bé. Després d'unes rialles, em vaig posar mans a la feina.

—Va tot bé? —va cridar en Marc quan jo estava a uns vuit metres d'alçada, arbre amunt.
En aquell moment hi va haver silenci. Va ser un moment preocupant per a en Marc, perquè jo no li donava senyals de vida. Després de passar una estona de nervis, li vaig respondre:
—Què deies, Marc?
—Si estàs bé! És que com que no responies... —va dir una mica inquiet.
—Ah, no!, només m'havia entrat alguna cosa a l'orella, però no pateixis gens —vaig dir-li.
—Ja soc al cim de l'arbre! —vaig exclamar.
—I hi trobes alguna cosa? —va dir en Marc.

Hi havia una bossa de plàstic que per sota era blanca i per dalt verda. Vaig estirar el braç per agafar-la i de cop crido:
—Bingo!, ho hem trobat!!
Vaig obrir-la i dins hi amagava, molt ben guardada, el que semblava una altra carta.
—Ara només em falta baixar d'aquí —vaig dir rient.
Vaig baixar de l'arbre amb molta dificultat, però pensant en tot moment què ens esperava a la carta...
En obrir-la, vaig llegir què hi deia: «Fins aquí has arribat, la pista u t'hi ha portat. Ara et falta l'enigma, que te'l deixo a continuació: "Trobareu una caixa al cor del volcà, 2847662"».

—Com? Què està passant? En què pensava l'àvia quan va escriure això? —vaig exclamar.

En Marc estava reflexionant i pensant en l'assumpte quan, de cop i volta, va cridar:

—Maria!, Maria!, sempre tan empanada... —va dir rient.

—Però què passa, Marc?

—Doncs que el cor del volcà és el centre, i en el centre del volcà de Santa Margarida hi ha una ermita molt bonica; aquesta és una de les característiques que criden més l'atenció d'aquest volcà —va dir tot content.

No vam dubtar a córrer cap al nostre nou objectiu i, en qüestió de minuts, ja hi érem.

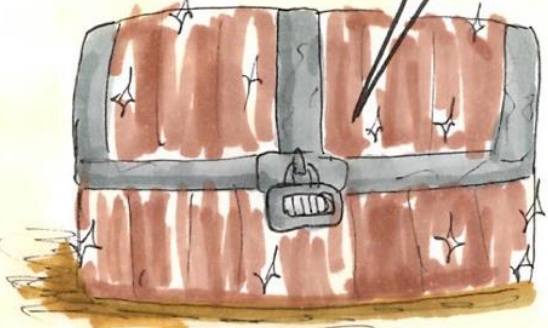
Vaig pensar que el millor que podíem fer era seguir una frase que sempre deia la iaia:

—«Els detalls són el més important» —vaig dir.

Així doncs, ens vam començar a fixar en els petits detalls d'aquella preciosa i petita ermita i, entre una d'aquelles pedres esculpides, hi havia un paper. El vaig reconèixer de seguida: era el paper que sempre utilitzava l'àvia! Al seu costat hi havia una minúscula caixa de fusta brillant; tenia un cademat de set dígit, i en Marc, llest com sempre, va cridar de seguida:

—És clar, els números!

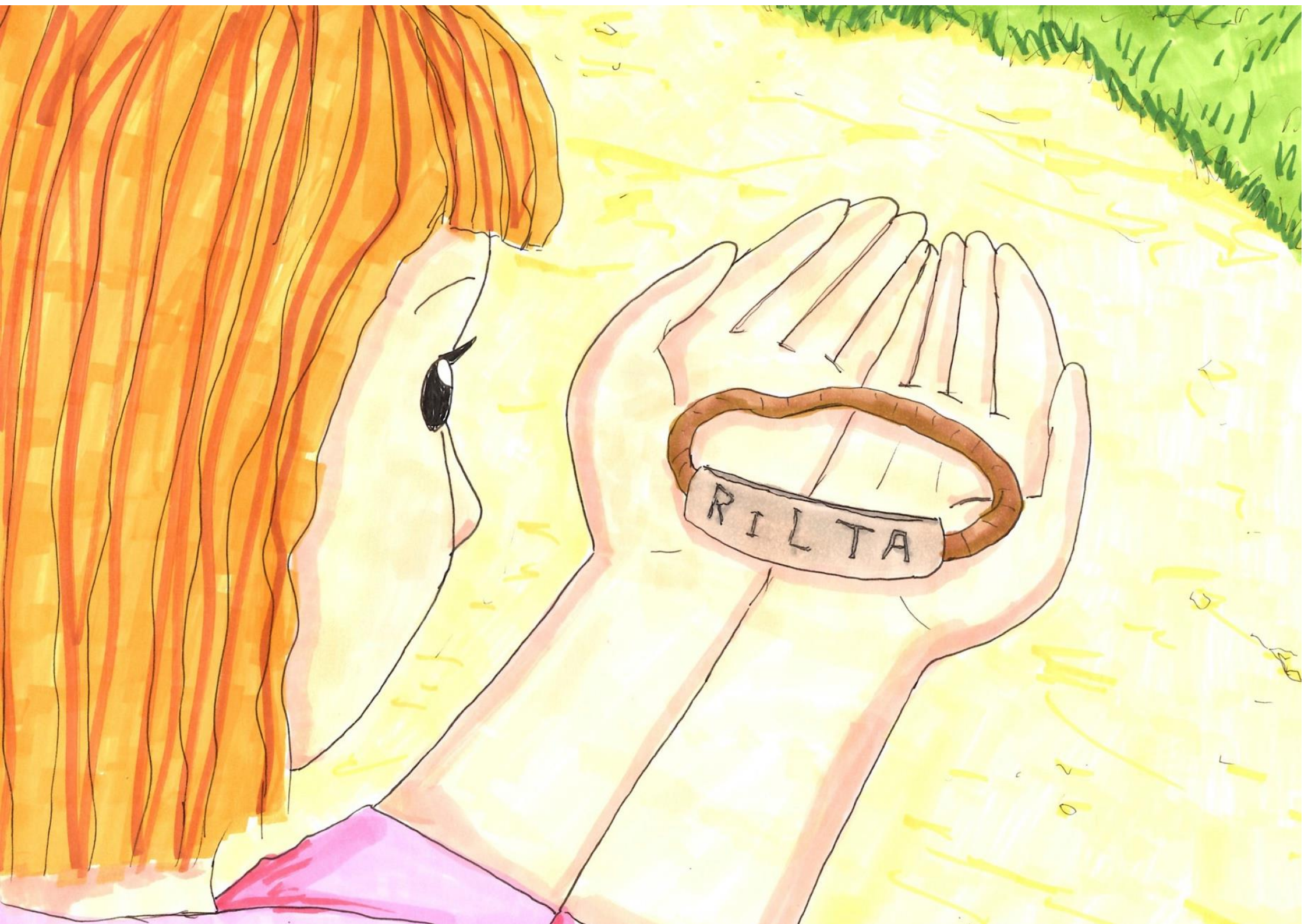
7951608

En introduir els números i obrir la caixa, vam veure que a dins no hi havia res, només una tela de ganxet. Vaig pensar que tot això havia estat una broma, però, en aixecar aquella tela tan fina i tan treballada, a sota hi havia la polsera que sempre havia portat l'àvia Margarida. Hi havia gravades unes lletres que no tenien cap mena de sentit.

Vaig decidir obrir la carta i a dins hi deia:

Estimada Maria,

Enhorabona per arribar fins aquí; sé que t'ha costat i que ha volgut esforç i dedicació per part teva, però, sincerament, sempre he sabut que hi arribaries. Per si t'ho preguntes, aquesta és una polsera que ha passat de generació en generació. Té un valor infinit, perquè ha ajudat la gent a superar els seus moments més foscos i també m'ha acompanyat en aquesta última etapa de la meva vida.

Em va fer pensar que tot aniria bé, però una lliçó de vida és que les coses no sempre surten com t'esperes; tu lluita fins al final. També t'he de dir que m'ha acompanyat en molts moments d'alegria, felicitat i amor, en els quals m'ha ajudat a valorar el que tenia i m'ha fet saber que el més important que tinc és la família.

Ara me n'he d'anar, però no et quedis trista, gaudeix de la vida i recorda totes les alegries que hem viscut juntes, que és el millor que hem pogut tenir.

Finalment marxo, no gaire lluny de tu, perquè prometo que estaré sempre al teu costat i que sàpigues que, en mirar aquesta polsera, em tens amb tu.

Àvia Margarida

La veritat és que em va emocionar molt. L'àvia Margarida m'havia deixat un regal meravellós amb el seu exemple de vida i la seva sorpresa.

AGUT

Autora: Nora Cotcho

Edat: 15 anys

Curs: 4t ESO

Centre educatiu: Institut de Sarrià de Ter, Sarrià de Ter

Activitat: El vulcanisme a la Garrotxa

Equipament: Tosca. Serveis ambientals, d'educació i turisme

AGUT

Temps era temps, en una gran plana a prop d'Olot, a l'actual comarca de la Garrotxa, hi habitaven uns petits follets miners. Treballaven dia i nit als volcans que hi havia, sense descans, dia rere dia, mes rere mes i any rere any, durant generacions i generacions. Des de feia segles que hi eren. Havien après a viure sense necessitar res més que la natura, però un fet curiós que impactava qualsevol persona que tingués el plaer de poder-hi tractar era que cap d'ells s'havia atrevit mai a trencar la tradició i a no treballar d'algun ofici que no fos miner o minera.

En principi, podia semblar que tots estaven contents amb la feina que feien: s'organitzaven per treballar en cadena i anaven trobant el seu lloc en aquesta cadena a mesura que descobrien què els anava més bé. Vivien en pau i harmonia, i tothom era feliç; bé, tothom, tothom, no, però la gran majoria de follets sí.

I bé, espero que us estigueu preguntant qui eren aquest grup tan reduït de follets que no eren feliços, no? Les persones que no eren felices, o, més ben dit, la persona que no era feliç, era un follet anomenat Agut. L'Agut no suportava les jornades de feina a la mina i odiava treure greda o lapil·li per poder-ne extreure combustible o altres materials necessaris per avançar en la construcció de la nova ciutat que es volia inaugurar. Però no podia compartir aquest pensament amb ningú, només podia resignar-se a continuar així ins a arribar a la i dels seus dies. Malgrat tot, sem-pre havia tingut l'esperança viva de trobar algú competent en aquell món per compartir el que sentia i explicar-li el seu somni: ser joier.

Les pedres que treia de la mina eren més aviat lletges, però de tant en tant, si tenia una mica de sort aquell dia, trobava algunes pedres completament diferents de les que es feien servir per al combustible i per a la construcció. Aquelles pedres diferents eren meravelloses. A diferència de les usuals, aquelles brillaven, i el que les feia més atractives era que cadascuna tenia un color diferent: ressaltaven molt enmig de tota l'altra quantitat de pedres «normals».

Fins aquí tot és molt bonic, i se suposa que tothom hauria de voler tenir aquelles pedres, però, com sol passar amb totes les coses que són boniques, o estan prohibides o simplement no duren gaire. En aquest cas, les pedres no estaven prohibides, però si no les cuidaves adequadament, o no les conservaves a dins d'un dels volcans, podien perdre tot l'encant i després no les podies admirar, o, en el cas del nostre protagonista, l'Agut, convertir en un anell, una polsera o un collaret.

Els anys van anar passant i el petit follet va anar-se fent a la idea que el seu somni no es podria fer mai realitat: mai seria joier. Així que, com sempre havia fet, s'aixecava una hora abans de començar la jornada laboral i es preparava, esmorzava i es passava de dos quarts de vuit del matí fins a la una en punt treballant. Feia una pausa per dinar i continuava treballant, fins a dos quarts de set del vespre. Si feia un bon dia, i creia convenient aprofitar-lo, sortia amb alguns amics i sopaven junts, i si no era el cas, sopava a casa amb la seva nombrosa família.

Però tant si feia una cosa com l'altra, seguia sempre la seva norma, establerta anys abans, d'anar a dormir cada dia a les onze en punt de la nit. El seu argument principal per anar a dormir a una hora tan determinada era: «Més tard de la sortida de la lluna, ja no passa cap cosa bona».

Aquesta regla, la va seguir tota la vida excepte un dia, l'únic dia que la va trencar, sense cap motiu aparent, sense cap precedent, simplement perquè una força misteriosa el va empènyer a passejar pel jardí de casa sense cap direcció i sense gaire esma.

Aquella nit la seva vida va fer un tomb excepcional. Passaven deu minuts de les onze de la nit quan va sortir, i justament quan el rellotge del poble va tocar un quart de dotze va veure una ombra, a la qual no va fer cas gaire estona, però just quan es disposava a tornar a casa va sentir una veu propera, com si fos de dona, que li deia: «Demà serà un gran dia, compliràs una gran part dels teus somnis, però atenció: si no aprofites l'oportunitat, seràs condemnat per la mateixa vida a ser la persona més infeliç que hi ha hagut mai en tot el poblat».

L'Agut al principi s'ho va prendre com una broma de mal gust, però en comptes de discutir amb la veu o l'ombra, com preferiu dir-n'hi, va tornar cap a dins, a casa, i va pensar: «Això corrobora la meva idea que no és bo sortir tan tard».

Demà serà un
gran dia...

Però l'endemà va canviar completament d'idea, perquè va ser el millor dia de la seva vida. Va trobar centenars de pedres precioses, i, encara que als seus superiors no els semblés bé que es dedicés a col·leccionar-les, els va trobar un lloc a cada una dins els volcans de l'antiga Garrotxa.

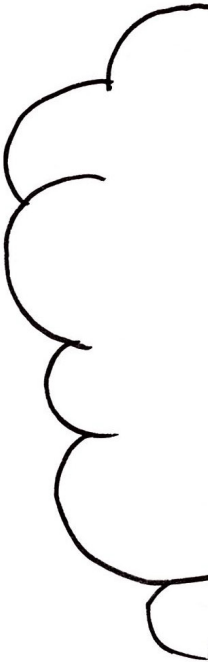
Senzillament, no s'ho podia creure. Allò no era una broma de mal gust! Era un senyal perquè comencés a perseguir el seu somni i fos el primer follet joier de la història. Es va prometre a ell mateix que almenys ho intentaria, que muntaria un negoci i que, tard o d'hora, la resta de follets ho haurien d'acceptar; és més, l'acceptarien i l'adorarien.

Després que li hagués passat l'eufòria, va reflexionar i hi va caure de quatre potes: com és que la veu sabia que passaria allò?, qui era la persona que havia estat parlant amb ell la nit anterior?, com sabia que odiava la seva feina?, i a més, si era una dona, com és que el coneixia, si ell només es relacionava amb homes i amb les seves germanes i amb la mare? Tenia un garbuix mental de campionat, però, deixant de banda les mil preguntes que s'havia fet, sabia que el dia que l'esperava l'endemà seria un dels que més marcarien el seu futur professional.

Efectivament, va haver de respondre moltíssimes preguntes a tothom: a la família, que l'interrogava amb preguntes sobre què faria si no tenia encàrrecs i de què viuria; als encarregats que gestionaven la mina on treballava, que li van exigir deu mil documents per poder retirar-li el lloc de feina, i també al govern, que creava i regulava les lleis de protecció del treballador, però, és clar, mai s'havia trobat amb un cas semblant i, per tant, no sabia ben bé què es podia fer i què no en aquella situació.

Finalment, amb una dosi important d'insistència i una quantitat enorme de paciència, va aconseguir el seu objectiu: muntar un negoci.

Es van abalançar sobre seu mirades de desconfiança, pocs encàrrecs i uns quants mesos difícils, però ja ho diuen, que la persistència ho és tot, i com a resultat de moltes hores de feina molt ben feta i impol·luta, van arribar l'èxit i la fama. Feia les joies amb les pedres que recollia de tant en tant quan anava a la mina. No només el va beneficiar a ell, ja que gràcies a tot el procés que va haver de seguir, va inspirar molts més follets a canviar i a intentar dedicar-se a alguna cosa diferent, a trencar amb la tradició i amb el que estava establert.

Malgrat tot, hi havia un tema que torturava el nostre protagonista per dins: no havia tornat a veure, ni tampoc a parlar-hi, l'ombra que li havia permès viure tot allò, la persona que havia aconseguit fer-lo feliç. Passaven els dies, els anys i la vida en general, i no hi havia hagut cap dia en el qual no hagués pensat en ella. N'estava enamorat? No ho creia pas, però el sentiment d'admiració profunda per les poques paraules que li havia dirigit aquella nit l'havia comogut interiorment per a la resta de la vida, i per això estava disposat a trobar-la.

S'havia decidit a fer-ho després de tant de temps, ara que podia i que tenia els recursos suficients per no arruïnar-se, i obsessionar-la amb la seva obra mestra: un anell de color d'ambre. Havia dedicat els últims mesos a treballar-hi, fent una combinació de pedres precioses que no havia provat mai de fer: aquell anell havia de ser especial, una edició limitada per a ella. Però, desgraciadament, no sabem si aquest anell va arribar mai a la que havia de ser-ne propietària, perquè en crear l'anell a dins d'un dels volcans de la plana, i treballant amb foc, la temperatura cada vegada va ser més elevada allà dintre.

El magma del volcà, un ingredient necessari per fer l'anell, era roent, i assumies un cert risc pel sol fet d'haver-lo d'utilitzar combinant-lo amb altres pedres o materials. Però també és cert que poques vegades hi sol haver una erupció sense cap mena d'avís natural previ. Aquell dia, però, va ser així: una sola erupció va servir per extingir tota la població que hi havia de follets de la Garrotxa, i va deixar un buit de població a la zona i un volcà en erupció durant unes tres setmanes que ho va arrasar tot perquè es va partir per la meitat.

Diuen que es va partir per culpa de la insistència del joier, que volia sortir del mig dels materials fosos per poder acabar l'encàrrec i donar finalment l'anell a l'ombra, ja que l'erupció va esclatar quan l'anell estava acabat.

Si mai la veu, l'ombra o la noia misteriosa ha arribat a trobar l'anell enmig de totes les cendres del volcà anomenat actualment Croscat, no se sap. Podria ser que hagués trobat l'anell si voltava per allà, però també podria ser que l'anell s'hagués quedat enterrat entre les cendres o els materials del volcà, com el protagonista de la nostra història. Per altra banda, però, s'han arribat a conèixer molts detalls de l'erupció, de com va passar i de per què el volcà va acabar cedint i partint-se per la meitat, fent que el cràter passés de ser un sol orifici a ser quasi una quarta part de les parets del volcà.

Actualment, encara podem apreciar la forma d'aquest volcà, que per a mi, i per a totes les persones que coneixien l'Agut, simbolitza la força, la persistència i la capacitat i les possibilitats que tenim tots nosaltres de perseguir els nostres somnis i allò que estimem.

LA DESTRUCTORA D'ÀNIMES

Autor: Gabriel Riella

Edat: 13 anys

Curs: 2n ESO

Centre educatiu: Institut de Santa Coloma de Farners, Santa Coloma de Farners

Activitat: La vida en un castell gòtic

Equipament: Ajuntament d'Arbúcies – Museu Etnològic del Montseny

LA DESTRUCTORA D'ÀNIMES

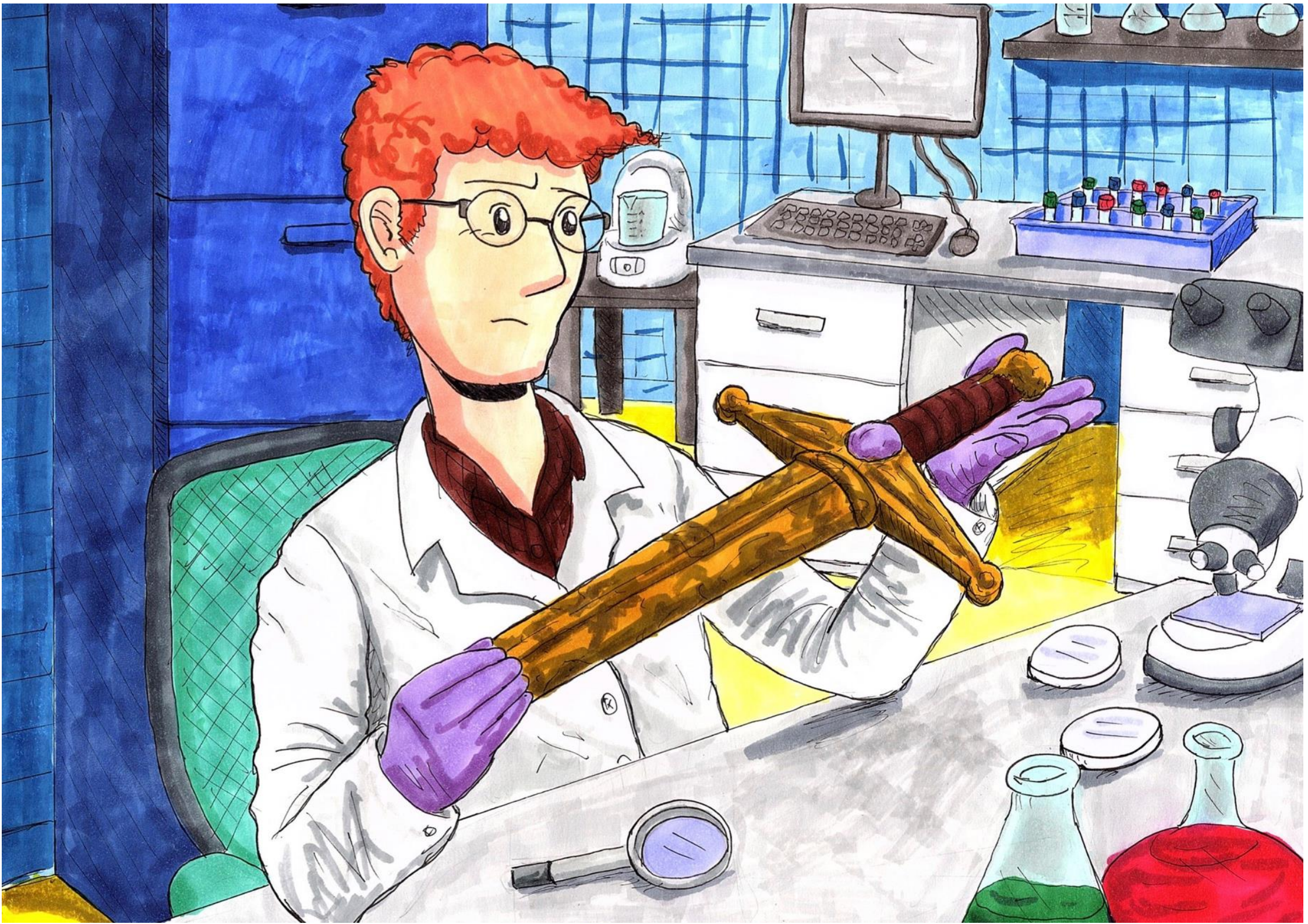

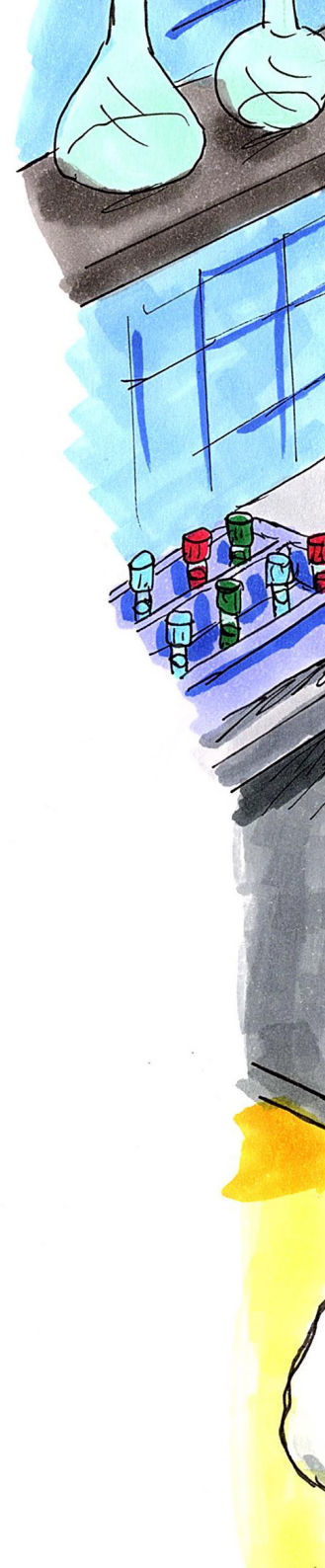
La nostra història comença a Catalunya. Un dia, un científic anomenat Walter Parks va examinar un objecte que havien trobat en un misteriós castell abandonat: el de Montsoriu. L'objecte havia passat per nombrosos historiadors que no n'havien pogut determinar amb exactitud l'origen, de manera que van decidir donar-lo als científics perquè determinessin el material del qual estava fet. En Walter se'l va emportar a casa seva per examinar-lo amb més detall al seu laboratori.

Era una espasa molt estranya: tenia una gran pedra a l'empunyadura, d'un color lila blavós, i, tot i que feia més de 500 anys que estava enterrada, semblava intacta. La part per on l'espasa talla estava feta d'un metall misteriós, semblant a l'or. El científic no va poder determinar de quin material estava feta. Després de nombroses proves per saber de quin mineral es componia la pedra, en Walter va decidir extreure-la de l'espasa, per, segons ell, examinar-la amb exactitud.

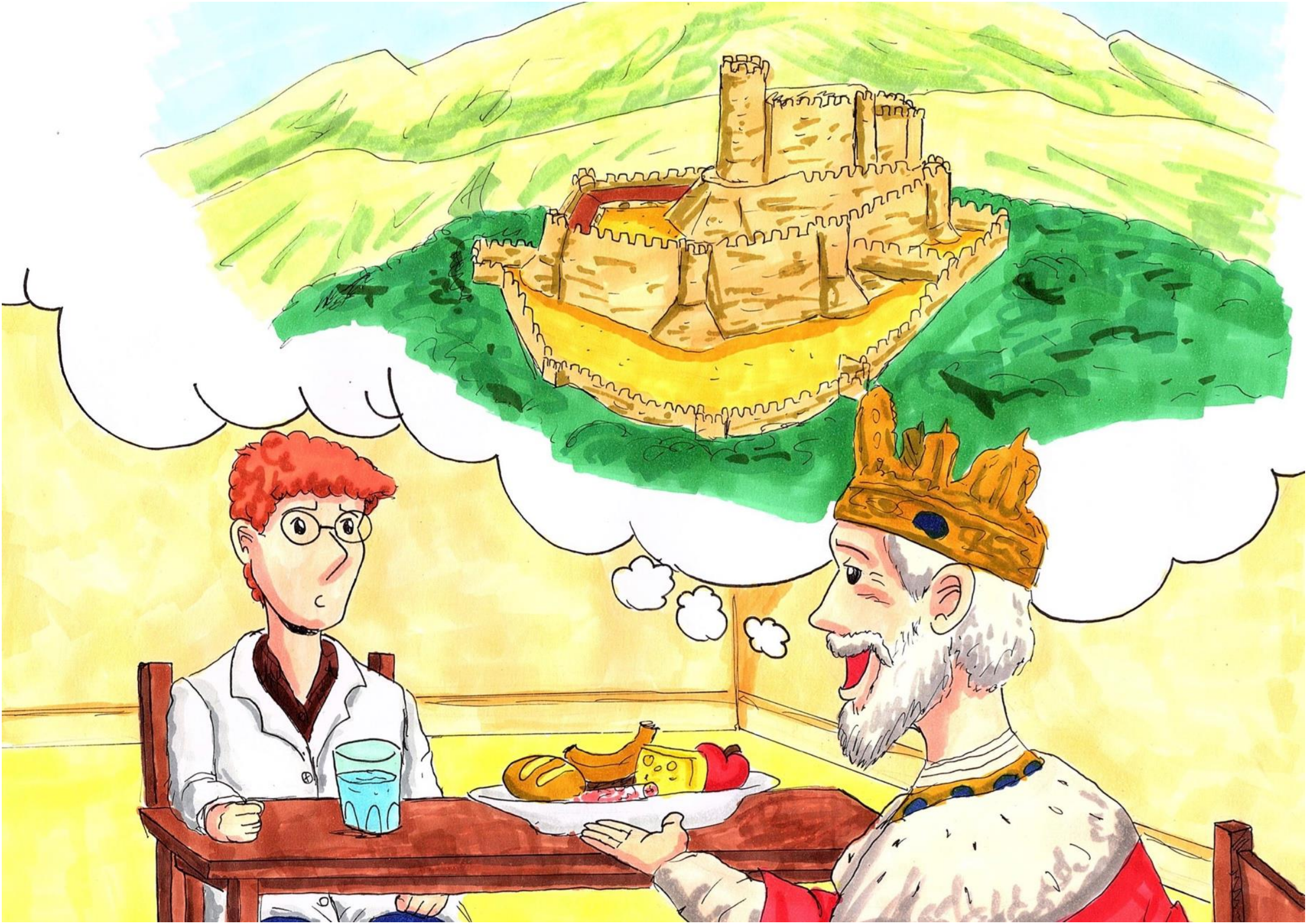
Al moment d'intentar arrancar-la de l'empunyadura, l'espasa va fer una cosa que Walter Parks mai podria haver imaginat: va semblar que cobrava vida. Totes les coses del laboratori van sortir volant. Semblava que hi havia una gran tempesta dins la sala. L'espasa va volar al centre de la sala, i es va quedar allà, flotant. De cop, amb un esclat, l'espasa es va transformar en un home.

L'home, que gairebé no s'aguantava dret, va demanar un got d'aigua. Després d'haver-li donat una mica de menjar i aigua, va començar el llarg relat de la seva història.

Va dir:

—Soc Pere II. Fa anys que descanso en pau aquí dintre. Vaig ser traït pel meu propi fill, el qual va desterrar-me a viure en aquesta pedra per sempre més. I tot per voler quedar-se amb les meves riqueses, el meu regne, i, sobretot, el meu castell. El meu bé més preuat. El castell de la meva família. Els Cabrera. Però el recuperaré.

A vertical strip of yellow paper is attached to the right edge of the page, extending from the top to the bottom. It has a slightly textured appearance and is partially covered by a dark brown strip at the top and bottom.

Després d'escoltar el relat d'en Pere, el científic es va quedar molt impressionat. Es van passar tota la tarda parlant. En Pere li havia explicat la seva història. Pensant-s'ho bé, era com si hagués viatjat en el temps, ja que havia estat atrapat dins la pedra des de l'edat mitjana. Tot el que veia era nou per a ell. Va resultar que l'home era molt educat i amable. Es van fer amics ràpidament. El rei va continuar el seu relat.

Va explicar que el seu fill es deia Bernat. Ell es va casar amb una dona que es deia Dolça. Venien de dues famílies molt riques, ja que posseïen diversos castells, entre els quals el de Montsoriu. I aquest anhel de poder i riquesa va ser el que va destruir la família. En Bernat no era fill únic: en Pere havia tingut un fill més, en Ramon, que era el fill gran. Però en Bernat volia quedar-se amb totes les riqueses de la família, i, tot i que no li pertanyien —ja que era el fill petit—, estava disposat a qualsevol cosa per tal d'aconseguir el seu propòsit.

I així va ser. Dit i fet: en Bernat va assassinar el seu germà en secret enverinant-li el sopar, i, com ja havia explicat abans, va desterrar l'ànima del seu pare a viure dins d'una pedra preciosa amb poders malèvols que no el deixaria sortir fins que fos arrencada de l'espasa.

L'arma va ser forjada pels gòblins amb una barreja d'or i metalls secrets feta especialment per a aquest propòsit, que en Bernat havia encarregat de fer. La van anomenar la destructora d'ànimes.

Però és clar, com que ell havia estat atrapat dins la pedra, no sabia si el seu fill havia pogut acabar la seva feina i envair tot el món, com planejava. Així doncs, van decidir investigar. Primer van buscar per internet, però no van trobar res. Després van anar a la biblioteca, i un cop allà van llegir tots els llibres d'història medieval. Quan s'estaven a punt de rendir, van trobar un llibre molt vell i empolsimat. Van obrir-lo i van descobrir moltes coses.

El que en Pere no sabia és que, mentre ell havia estat atrapat dins la pedra, aquella espasa havia sembrat el caos a tot Catalunya. Era una espasa molt poderosa. Massa poderosa. Tenia poders màgics. I no només matava, sinó que només de tocar el tall de l'espasa la teva ànima era destruïda, i et converties en una ànima sense cap propòsit, sense poder pensar ni raonar ni res. És el que els científics coneixen com a *estat vegetatiu*. Pitjor que morir.

El poder que aquesta espasa va atorgar a en Bernat era infinit, i no va tardar a imposar-se amb l'ajuda del seu exèrcit. Primer va envair Catalunya. Després va envair Espanya. Després, Europa. I, tot seguit, es disposava a imposar el seu poder a la resta del món.

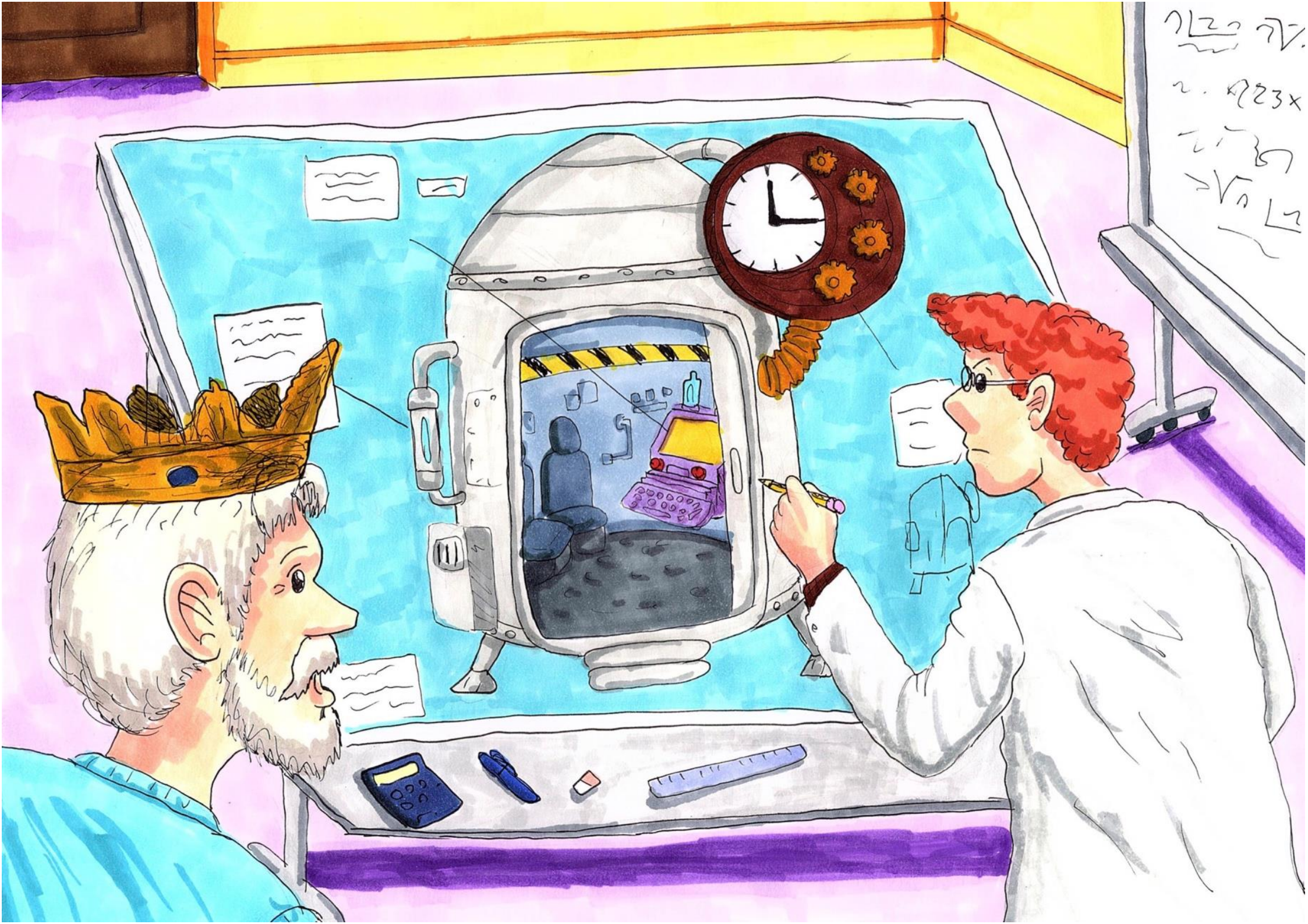

Però el llibre explicava que, segons diu la llegenda, dos misteriosos homes, amb roba molt diferent de la que portava la gent d'aquella època, van aparèixer just quan en Bernat estava a punt de començar la guerra, van robar-li l'espasa i la van destruir.

Els dos nous amics es van mirar i van pensar el mateix: i si aquells homes que van derrotar en Bernat eren ells dos, que havien viatjat en el temps per derrotar-lo?

Els esperava una difícil missió: inventar la màquina del temps i viatjar a l'edat mitjana per posar fi als plans del malvat Bernat. Dit així semblava impossible, però amb l'ajuda de la gran ment d'en Walter ho van aconseguir.

El problema va ser que en Walter va tardar a enllestir la màquina sis mesos, durant els quals en Pere va haver d'adaptar-se als costums actuals. El que més li va costar entendre va ser per què a vegades veia el que ell anomenava *dracs grisos volant*, que eren avions.

Un cop la màquina va estar llesta, van viatjar al passat. No va ser difícil trobar en Bernat, ja que van preguntar a una persona del carrer on trobar-lo i els va explicar que gairebé sempre era al seu castell, el de Montsoriu. Li van donar les gràcies amb una bossa de monedes d'or i li van preguntar com es deia. Ell va respondre que es deia Joan. Molt de temps després van saber que aquella persona era la que havia escrit el llibre en què sortia la seva història. Però això no ve al cas.

En Joan els va explicar que en Bernat vivia al castell i des d'allà controlava el seu exèrcit. Va ser fàcil entrar-hi. Pot semblar un castell inexpugnable, però amb l'ajuda d'armes molt més avançades, i com que disposaven d'armes de foc, a diferència dels guardes de seguretat, hi van poder entrar molt fàcilment. Anaven superant els guardes d'un en un. En arribar a la sala on hi havia el tron del rei, per fi es van trobar.

En Bernat era allà. Vestit amb les seves millors gales. Segons el seu pare, estava irreconeixible. La set de poder l'havia transformat. Ja no era l'antic Bernat. L'espasa li havia canviat totalment les faccions: semblava un fantasma. Ara estava molt més pàl·lid. En veure el seu pare, li va canviar la cara. I es va posar a plorar. I va començar a dir que s'havia tornat boig i que ja no volia conquerir el món.

Junts van decidir que el millor era desfer-se de l'espasa.

Es van fer una última abraçada, abans de llençar-la a un gran pou del castell, molt profund, per no tornar a veure-la. Després d'això, el científic es va acomiadar de pare i fill, i va tornar al present.

I el regnat de Pere II va ser un dels més pròspers que han existit mai.

ELNA, UN RAIG D'ESPERANÇA

Autora: Berta Gómez Garcia

Edat: 18 anys

Curs: 2n Batxillerat

Centre educatiu: Institut de La Bisbal, La Bisbal d'Empordà

Activitat: Rutes de l'exili: records de l'exili

Equipament: Consorci del Museu Memorial de l'Exili

ELNA, UN RAIG D'ESPERANÇA

El primer que recordo de la meva entrada en aquell edifici són els sorolls. No se sentien crits, ni plors desconsolats, ni les veus en francès que amenaçaven les famílies del camp. Tampoc hi havia silenci. De diverses sales sortien sorolls infantils, criatures rient o cridant. Però no eren crits com els que feia mesos que sentia. Aquests eren d'alegria. Eren aquella mena de crits que provenen d'infants feliços. Em va entristir pensar que feia molt que no sentia el meu fill cridar d'aquella manera.

HA HA HA!
HA HA HA HA!

HA HA!
HA HA HA!

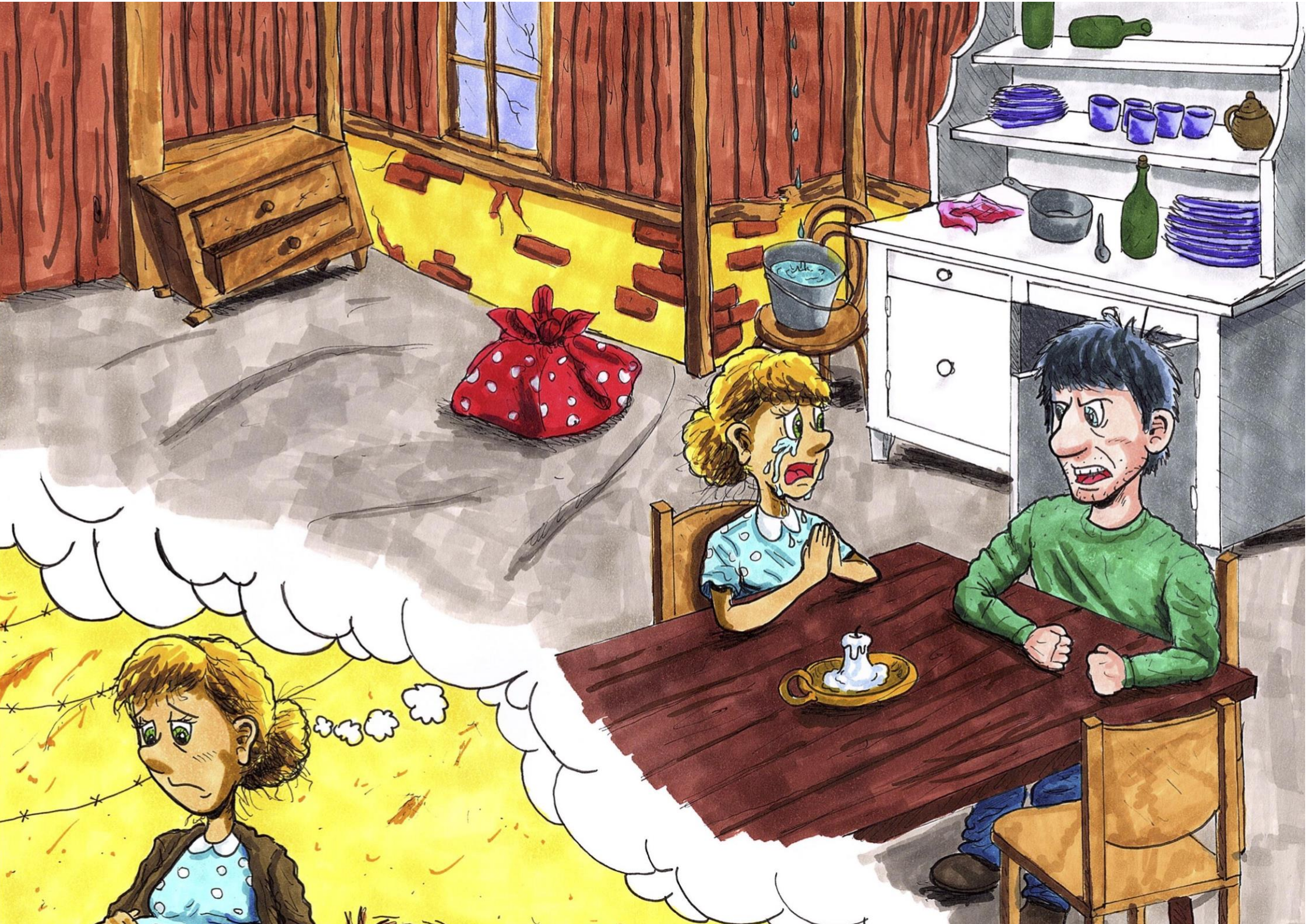
El vaig mirar. En Pau feia temps que no menjava com tocava. Tenia cinc anys, però el seu pes no corresponia al de la seva edat. Jo ja no recordava l'últim cop que no havíem passat fred. El pitjor de ser al camp no era la fred, ni la sorra, ni tan sols la falta de menjar. El pitjor era observar el meu fill passar per tota aquella misèria. Sovint em preguntava pel seu pare. «Quan vindrà, mama?», «I si anem a buscar-lo?». Jo no sabia com dir-li que feia setmanes que no sabia res d'ell. Ja feia més de set mesos que ens havíem separat.

En Gerard m'havia assegurat que el més segur per al nostre fill i per a la criatura que estava en camí era que marxéssim a França. Jo sabia que tenia raó. Li vaig demanar que vingués amb nosaltres. Li ho vaig suplicar mil cops, però ell no ho va voler. «Marxar seria rendir-se. No podem deixar que el país quedi en mans d'aquella escòria. Hem de seguir lluitant. Però vosaltres heu de marxar. Et prometo que ens retrobarem. T'enviaré cartes sovint, i de seguida que pugui us vindré a buscar i tornarem a casa. Has de ser forta, Clara: per mi, per en Pau i pel nostre altre fill. Només així aconseguirem estar junts algun dia. Sé que seràs capaç de fer el que et demano. Ets la dona més valenta que conec, sempre ho he pensat i cada dia dono gràcies a aquella tarda de primavera que vaig acabar a la botiga dels teus pares i et vaig veure per primer cop.»

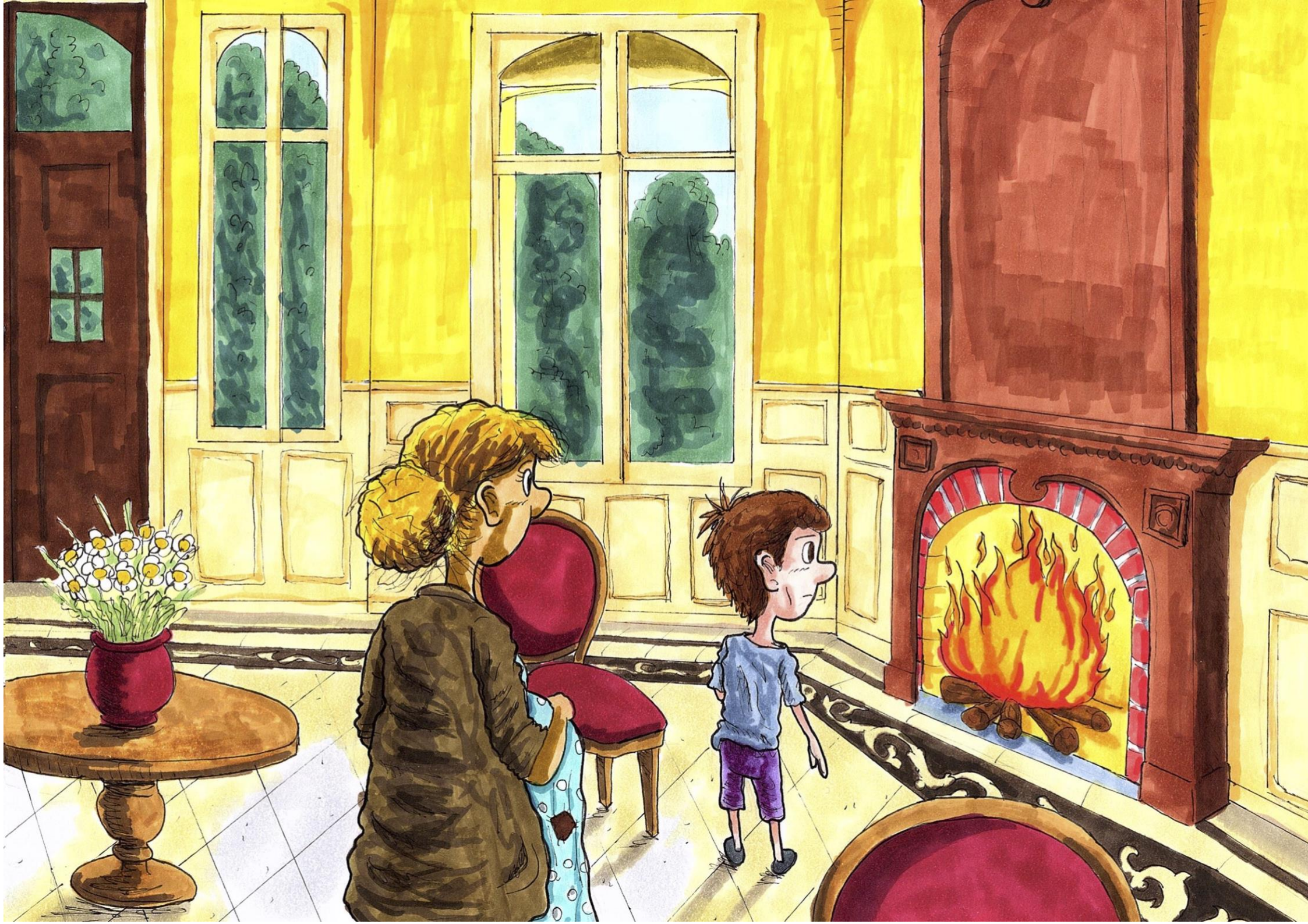
Em vaig posar a pensar amb nostàlgia en el dia en què ens vam conèixer i en tot el que va venir després. En Gerard sempre havia estat d'idees fermes. Va ser una de les coses que em va enamorar: la seva manera de parlar amb força, amb convenciment, la llum il·lusionada que li sorgia dels ulls quan s'animava una discussió política. De ben jove ja va començar a entrar en contacte amb partits i sindicats. Qui hauria dit que la seva ideologia tindria tantes conseqüències! Ningú m'havia dit que fos mort. Era una possibilitat que tot sovint em venia al pensament, però em negava a fer-li cas i l'allunyava com qui espanta una mosca que voleia entorn del cap.

Immersa en els meus pensaments, em vaig adonar de cop que alguna cosa havia canviat. Ja no tenia fred. Havia desaparegut aquella fred que s'havia instal·lat en el meu interior, que ja formava part de mi des de feia mesos. Vaig mirar a la meva esquerra i vaig veure una gran llar de foc que escalfava tota la cambra. En Pau em va deixar la mà i va córrer cap allà. El vaig mirar amb tristesa: magre, feble, però amb ganes de viure i jugar.

Llavors va aparèixer ella: portava una camisa fosca amb una mena de davantal blanc a sobre, tenia el cabell recollit en una trena molt bonica. L'Elizabeth es va presentar. En un primer moment no vaig saber identificar el seu accent. Més tard vaig descobrir que era suïssa, i que pertanyia a la Creu Roja. Em va agafar del braç i em va dir que ens portaria, a en Pau i a mi, cap a una habitació on ens poguéssim instal·lar.

De camí a la que seria la nostra habitació, vaig observar amb admiració l'edifici. Era inevitable no adonar-se dels finestrals enormes pels quals entrava una gran quantitat de llum natural. Les parets estaven pintades de colors clars, que donaven a l'espai una aparença de puresa. Al segon pis hi havia un vitrall de colors davant l'escala que em va semblar un esclat de bellesa que em va torbar, després de tants dies de grisor.

Tot i la multitud de coses que convertien aquell espai en un lloc únic, el que realment era d'admirar era la quantitat de criatures que circulaven d'un costat a l'altre. Cantaven, jugaven, s'explicaven històries... En Pau em va demanar si podia anar a pintar amb un grup de nens i nenes que s'estaven en un racó del replà. Els vaig observar. Els quatre infants estaven concentrats en els dibuixos que pintaven amb aquells llapis de fusta que a poc a poc es consumien. Em va mirar fixament esperant una resposta. «És clar que sí, ves. Després ens retrobarem». Vaig fer-li un petó al front i el vaig deixar anar. Era el primer cop que em separava d'ell des que havíem marxat de casa. Tot i això, sabia que no li passaria res sense mi. Aquell lloc era el més segur de tots els llocs on el meu petit havia estat els últims mesos. Allà ja no necessitava la meva protecció constant.

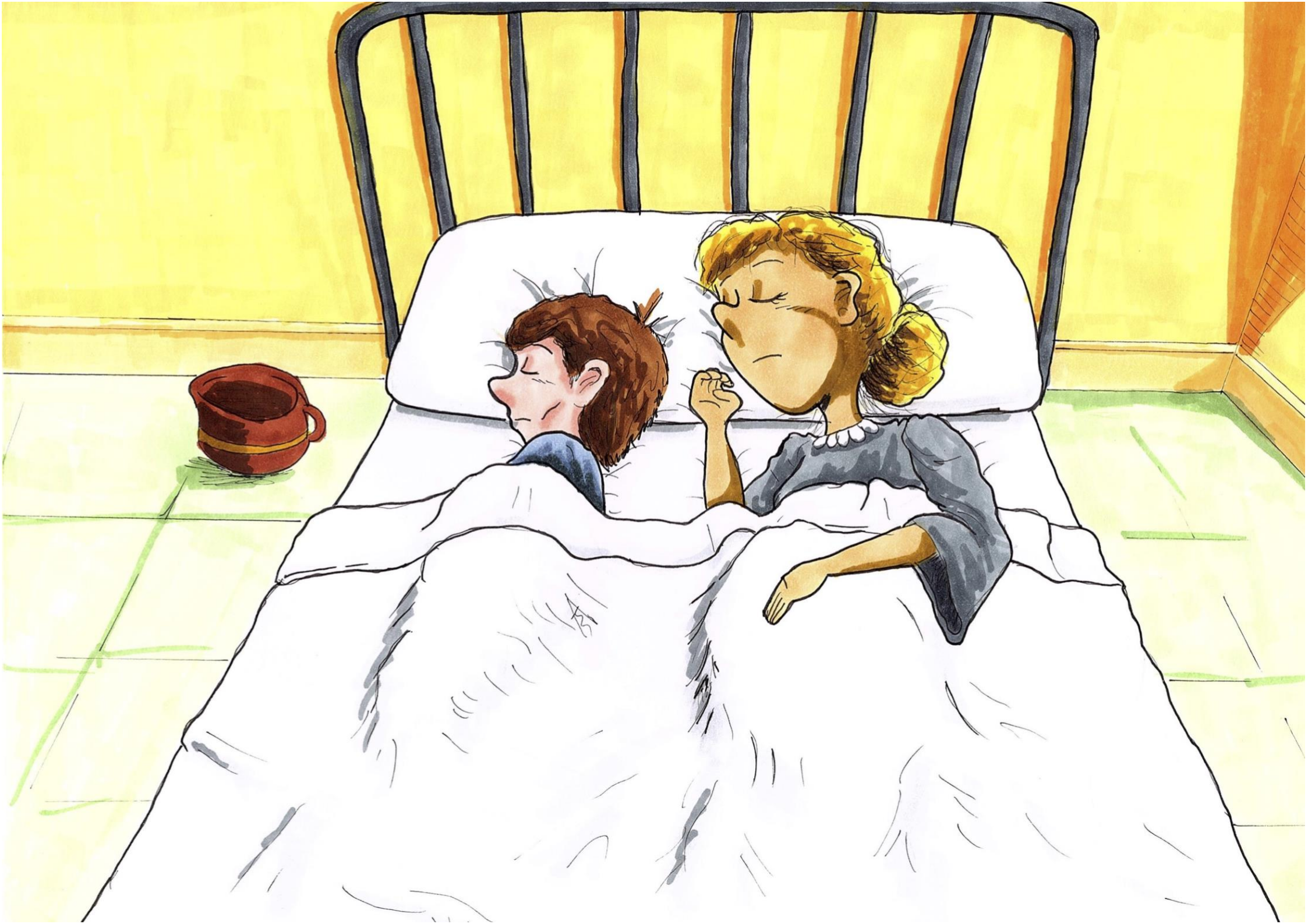

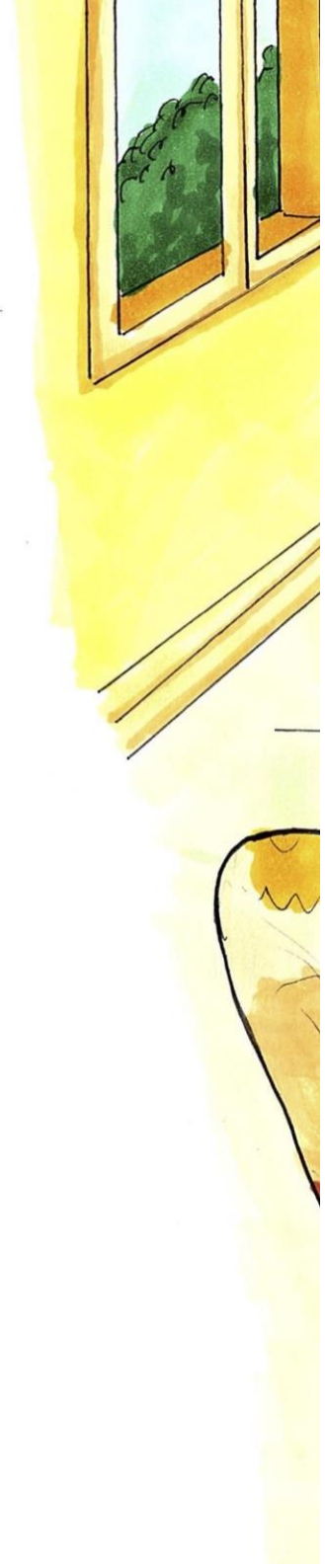
«Clara, per aquí». L'Elizabeth em va indicar una porta a l'esquerra. Quan vaig entrar hi vaig veure tres llits amb llençols molt blancs i coixins que semblaven d'allò més tous. Els dos més propers a la porta estaven ocupats. Dues dones que semblaven tenir la meva edat xerraven fluixet. Una d'elles ja no tenia panxa. L'altra lluí una panxa gran i rodona que indicava que es trobava en la fase final de l'embaràs. Em van saludar i es van presentar. La primera es deia Maria i la de la panxa es deia Carme. Totes dues eren catalanes: la Maria de Barcelona i la Carme d'un poble del Vallès. Les seves cares serenes eren ben diferents de les que m'acompanyaven des de feia temps.

El meu llit estava fet amb perfecció: els llençols blanquíssims no tenien ni una arruga. M'havien deixat una muda de roba per a canviar-me. Em vaig anar a rentar al lavabo que hi havia al costat de la nostra habitació i em vaig posar la roba neta. Quan em vaig estirar al llit encara sentia la Carme i la Maria que parlaven fluixet. Devien ser les set de la tarda quan m'hi vaig estirar, i no em vaig despertar fins l'endemà al matí. Només hi va haver un moment, quan feia poca estona que m'havia adormit, que vaig notar un lleu moviment al meu llit. L'endemà vaig veure que en Pau dormia plàcidament vora meu. Ell també portava roba neta, semblava un angelet.

Les següents setmanes que vam passar allà van ser com estar en una bombolla aïllada de tota la misèria que havíem viscut. En aquells moments ja no m'amoïnava res. El meu fill estava sa i feliç, i jo anava reunint les forces que necessitava per donar a llum la personeta que creixia dintre meu. Pensava sovint en el Gerard. El trobava tant a faltar! Em feia molt de mal saber que no seria allà quan la criatura arribés al món, que no podria compartir amb ell la meva felicitat, que no trobaria la seva mà vora la meva. Tot i això, em sentia orgullosa de mi mateixa: estava complint el que li havia promès, estava essent valenta, per ell, per nosaltres, i pels nostres fills.

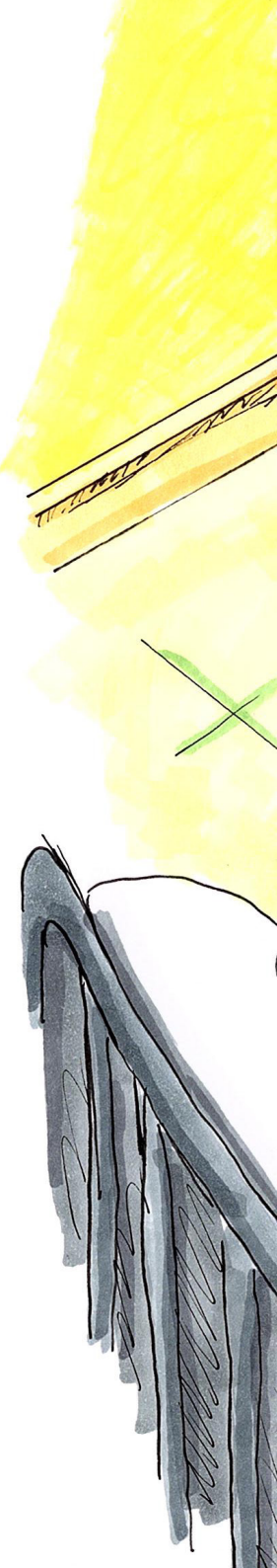

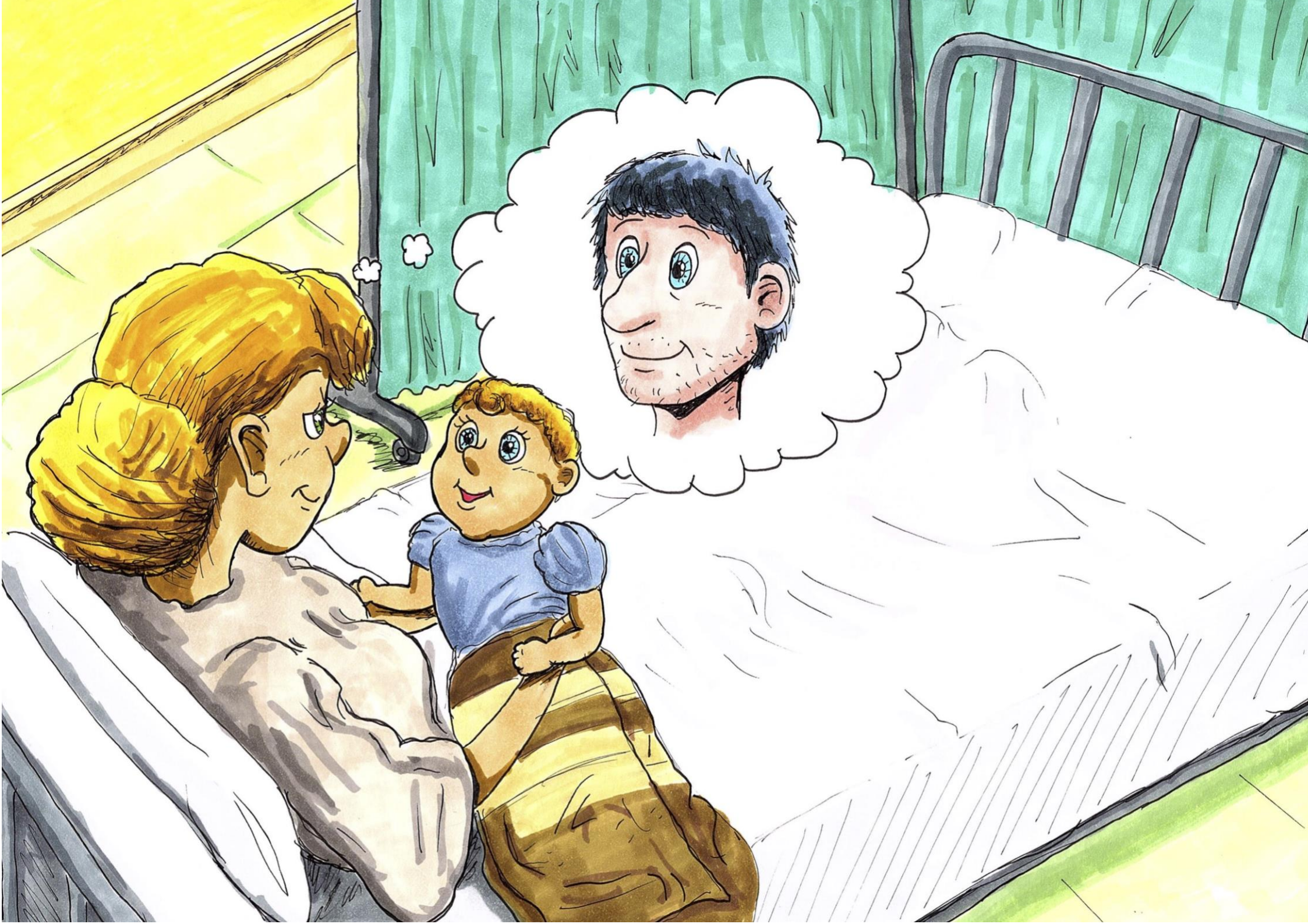
Durant aquelles setmanes a la Maternitat vaig conèixer una bona colla de dones amb històries molt diverses. Algunes havien abandonat Espanya força abans que jo, i havien passat molt més temps a la platja d'Argelers. D'altres havien estat en altres camps. Algunes tenien els seus marits esperant-les a la sorra. N'hi havia de vídues, i també d'altres que no sabien si tornarien a veure l'home que estimaven. Vaig sentir tota mena de relats, però vaig veure que en tots hi eren presents la tristesa i la desesperació. La guerra havia malbaratat moltes vides, i l'esperança que tot tornés a ser com abans era cada cop més ínfima dins de totes nosaltres.

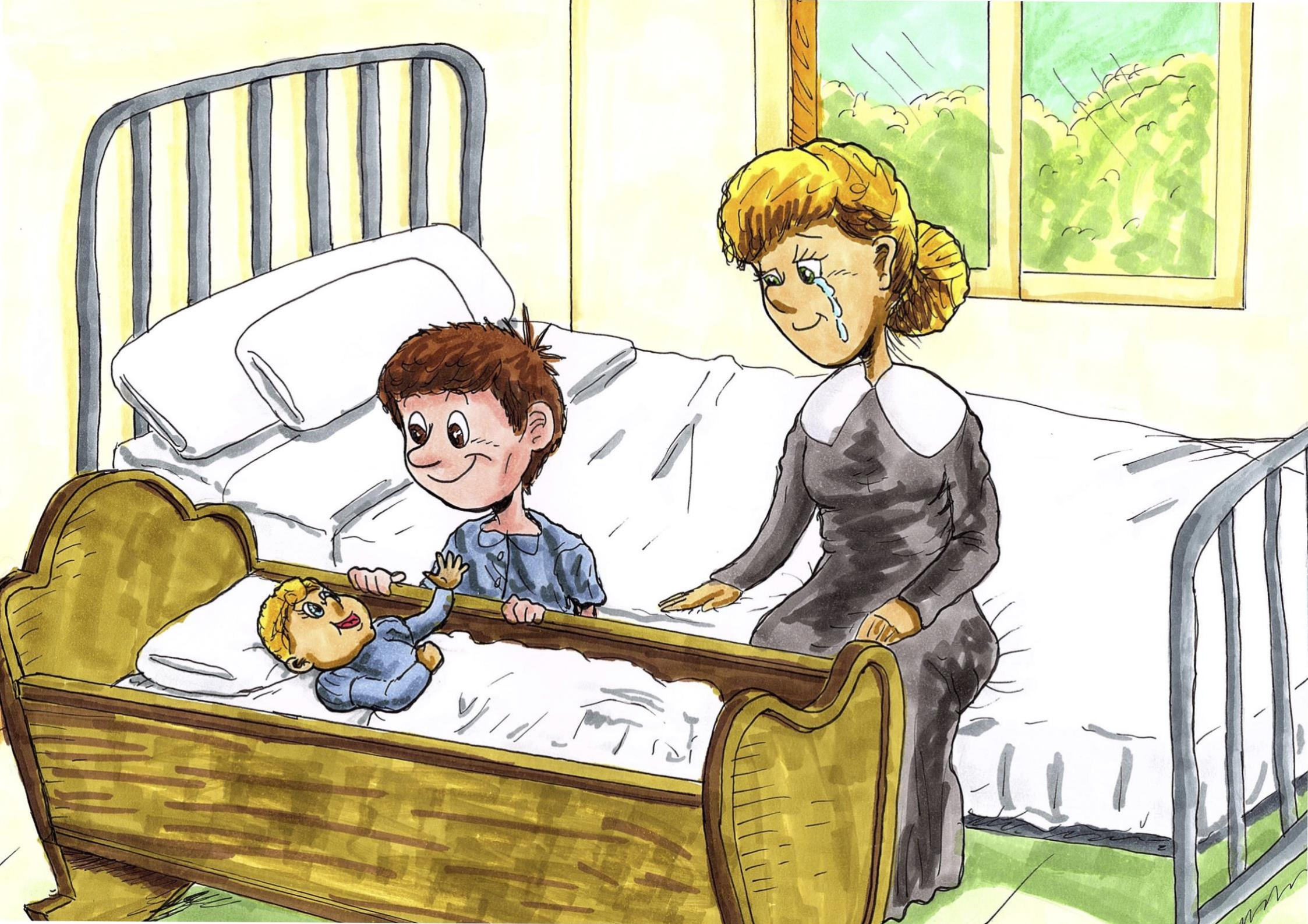

Un mes i mig després d'entrar a la Maternitat va arribar el dia. Vaig passar més de quatre hores molt intenses a la sala de parts, i ella va arribar a aquest món just en el moment que començava a sortir el sol. Quan la vaig tenir als braços em vaig posar a plorar. Era preciosa. Tenia els ulls d'en Gerard. Va ser en aquell moment que vaig saber-ho. En aquell instant estava esgotada, però em vaig dir a mi mateixa que seguiria lluitant, perquè aquella nena em necessitava i perquè em negava a acceptar que el meu home no veiés mai com era de bonica la nostra filla. Ràpidament vaig saber dintre meu que la nena es diria Eli, en honor a la dona que m'havia canviat la vida en tan poc temps.

Una estona més tard, van portar-me a l'habitació, on en Pau va poder conèixer la seva germana. Va somriure mentre la mirava i em vaig notar els ulls plorosos de nou. No sabia què passaria després, però tenia la certesa que ens en sortiríem. Érem nosaltres tres contra el món, i amb això en teníem prou.

Edició: Diputació de Girona

Àrea de Cultura
Pujada de Sant Martí, 4-5 17004 – Girona
Tel.: 972 185 000
A/e: cultura@ddgi.cat

Edició dels vídeos i adaptació a SPC, lectura fàcil i llengua de signes: MultiSignes

Il·lustracions i dibuixos SPC: Miguel Ángel Gómez Montero
ARASAAC

Assessorament lingüístic: Serveis Lingüístics de la Diputació de Girona

Maquetació i disseny: David Riera Peláez

Intèrprets de llengua de signes: Eli Pibernat Mas
Anna Maria Martín Torrents

Veü en off: Meritxell Vila Reixach

Dipòsit legal: GI-114-2024

Primera edició: Abril 2024

© Blanca Soler i Nora Domènech, 2023
© Nora Cotcho, 2023
© Gabriel Riella, 2023
© Berta Gómez Garcia, 2023
© Diputació de Girona, 2024

Accessibilitat:

